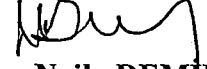

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

25610

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nejla DEMİR

Ağrı Milletvekili

Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün yayımladığı 2024 Yolsuzluk Algısı Endeksi'ne göre Türkiye, 180 ülke arasında 107. sırada yer almış ve 34 puan alarak son yıllardaki düşüş eğilimini sürdürmektedir. Avrupa Birliği üyelik sürecinde bulunan ülkeler arasında en düşük puanlardan birine sahip olan Türkiye'nin yolsuzlukla mücadelede yetersiz kaldığı uluslararası raporlarla da teyit edilmektedir. Raporda, Türkiye'nin bağımsız bir Yolsuzlukla Mücadele Kurumu'nun bulunmaması, denetim mekanizmalarındaki zayıflıklar, kamu ihalelerindeki şeffaflık eksikliği ve hesap verebilirlik mekanizmalarının yetersizliği nedeniyle yolsuzlukla mücadelede başarısız olduğu belirtilmektedir.

“Yolsuzlukları bitireceğiz” iddiasıyla iktidara gelen AKP'nin 20 yılda Kamu İhale Kanunu'nda yaptığı 200'e yakın değişiklik yapması yolsuzlukların önünü açması açısından en kritik eşik olarak ifade edilebilir.

Yapılan değişikliklerle Kanunun başlangıçta amaçladığı şeffaflık, hesap verebilirlik ve dürüstlük ilkelerinden uzaklaşıldı. Örneğin başlangıçta çok sınırlı sayıda olan istisnaların kapsamı hızla genişletildi.

Bir diğer değişiklikle Kamu İhale Kurulu'nun kamu alımlarındaki yolsuzluk iddialarını herhangi bir şikâyete bağlı olmaksızın re'sen inceleme ve sonuçlandırma yetkisi elinden alındı. Yolsuzluk endeksinde Türkiye'nin yaşadığı bu gerilemenin temel nedenlerinden biri de Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemiyle birlikte kamu gücünün yürütme erkinde ve tek elde toplanması, yargı bağımsızlığı ve hukuk devleti ilkelerine uzaklaşmış olmasıdır. Buna paralel olarak kamu kurumlarının, özellikle de yolsuzlukla mücadelede kritik öneme sahip Kamu İhale Kurulu gibi denetleyici ve düzenleyici kurumların etkinlikleri ve işlevleri zayıflatılması, yolsuzluğun olağan bir norma dönüşmesine yol açmıştır.

Bu çerçevede; kamu kaynaklarının etkin ve adil kullanılmasını sağlamak, yolsuzlukla mücadelede etkili politikalar geliştirmek ve Türkiye'nin uluslararası yolsuzluk endekslerindeki konumunu iyileştirmek amacıyla ivedilikle somut adımların atılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye, Yolsuzluk Algısı Endeksi'nde neden sürekli gerilemektedir? Yolsuzlukla mücadele konusunda hükümetinizin somut bir eylem planı var mıdır?
- 2- Yolsuzlukla mücadele kapsamında Kamu İhale Kanunu'nda düzenleme yapılmasına dair bir planlanmanız var mıdır?
- 3- Türkiye'de bağımsız bir Yolsuzlukla Mücadele Kurumu oluşturulmasına ilişkin bir çalışmanız var mı? Eğer varsa, mevcut kurumların siyasi baskılardan bağımsız hareket edebilmesi için hangi önlemler alınmaktadır?
- 4- Sayıştay'ın denetim yetkisinin artırılması ve raporlarının sansürsüz bir şekilde kamuoyuyla paylaşılması konusunda bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
- 5- Kamu ihalelerinde şeffaflık sağlamak ve rekabeti artırmak amacıyla doğrudan temin yönteminin sınırlandırılması için herhangi bir adım atılmış mıdır?
- 6- Kamu görevlilerinin ve siyasi yetkililerin mal varlığı beyanlarının şeffaf bir şekilde denetlenmesi ve kamuoyuyla paylaşılması için herhangi bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
- 7- Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu'nun (GRECO) Türkiye'ye yönelik tavsiyeleri doğrultusunda yolsuzlukla mücadele kapsamında hangi somut adımlar atılmıştır?
- 8- Kamu kurumlarında yolsuzluk iddialarıyla ilgili son 5 yılda kaç soruşturma açılmıştır? Son 5 yıl içerisinde kamu görevlileri hakkında yolsuzluk nedeniyle açılan davaların sayısı ve sonuçları nelerdir?